

Sygn. akt VIII Ka 981/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 lutego 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący **SSO Przemysław Wasilewski**

Protokolant Aneta Chardziejko

przy udziale prokuratora Marka Moskala

po rozpoznaniu w dniu 05 lutego 2013 roku

sprawy S. J.

oskarżonego o czyn z art. 178 a § 4 k.k.;

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Sokółce

z dnia 04 października 2012 roku, sygnatura akt II K 447/12

I. Zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że na podstawie art. 69 § 1, 2, 4 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszona na okres próby 4 (cztery) lat, zaś na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzeka wobec oskarżonego grzywnę w wysokości 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki dziennej za równoważną kwocie 10 (dziesięć) złotych.

II. W pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 330,- złotych (trzysta trzydzieści złotych) tytułem opłaty za obie instancje i obciąża kwotą 70,- (siedemdziesiąt złotych) z tytułu pozostałych kosztów procesu za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

S. J. został oskarżony o to, że:

w dniu 17 kwietnia 2012 roku o godz. 15.30 w S. na ul. (...) kierował samochodem osobowym marki V. o nr rejestracyjnym (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości: I badanie 1,08 mg/dm³ (II badanie 1,10 mg/dm³) alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym był wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości,

tj. o czyn z art. 178 a § 4 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Sokółce z dnia 4 października 2012 roku w sprawie o sygn. akt II K 447/12 oskarżony S. J. został uznany za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu i za to na mocy art. 178 a § 4 k.k. skazano go na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności.

Na mocy art. 42 § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres wynoszący 4 (cztery) lata.

Zwolniono oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł oskarżony S. J..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego okazała się zasadna w kierunku zmierzającym do złagodzenia wymierzonej mu kary.

Bezspornym jest, iż Sąd Rejonowy analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy, wyciągnął trafne i logiczne wnioski, co do winy S. J. oraz okoliczności faktycznych czynu.

Należy jednakże zauważyć, iż w świetle warunków i właściwości osobistych w/w, okoliczności przedmiotowych związanych z czynem oraz dolegliwością kary rozumianej jako całokształt represji wymierzonej oskarżonemu, orzeczona wobec niego kara 1 roku pozbawienia wolności o charakterze bezwzględny zasługuje na miano kary rażąco surowej.

Analiza uzasadnienia zaskarżonego wyroku pod kątem motywów, które skłoniły Sąd Rejonowy do nieskorzystania wobec oskarżonego S. J. z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary, zmusza do uznania, iż Sąd meriti dokonał przedmiotowej oceny wyłącznie w oparciu o fakt uprzedniej karalności oskarżonego. Na niekorzyść oskarżonego w ocenie Sądu I Instancji przemawiał również fakt znajdowania się oskarżonego S. J. pod znacznym wpływem alkoholu.

Zdaniem Sądu Okręgowego okoliczności te, choć istotne dla wymiaru kary, w tym instytucji z art. 69 § 1 k.k., na gruncie niniejszej sprawy nie powinny mieć znaczenia decydującego. Mając na uwadze fakt, że oskarżony stanął pod zarzutem przestępstwa określonego w art. 178 a § 4 k.k. oznaczało to również konieczność zaistnienia w sytuacji oskarżonego szczególnie uzasadnionego wypadku, który motywowałby Sąd do skorzystania w jego sytuacji z instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary. Uregulowanie zawarte w art. 69 § 4 k.k. przewiduje bowiem, że zawieszenia wykonania kary ograniczenia wolności lub grzywny nie stosuje się wobec sprawcy występku o charakterze chuligańskim. Wobec sprawcy występku o charakterze chuligańskim oraz sprawcy przestępstwa określonego w art. 178a § 4 k.k. sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności w szczególnie uzasadnionych wypadkach.

W ocenie Sądu Okręgowego w stosunku do oskarżonego te szczególne okoliczności zaistniały. Należy bowiem zauważyć, że kwalifikowany typ przestępstwa czynu zarzucanego oskarżonemu S. J. uzasadniał uprzedni prawomocny wyrok skazujący za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości. Nie należy jednak tracić z pola widzenia, iż wyrok ten został wydany **w dniu 16 maja 2002 r.** przez Sąd Rejonowy w Sokółce w sprawie o sygn. V K 94/02 (k. 7-8 karta karna) **za czyn popełniony w dniu 7 marca 2002 r.** (k. 14 wyrok). Niniejszy wyrok nie uległ zatarciu jedynie z uwagi fakt, iż oskarżony nie uiścił świadczenia pieniężnego do dnia 19 września 2012 r. Czyn zaś w niniejszym postępowaniu został popełniony w dniu 17 kwietnia 2012 r. zatem po prawie 10 latach. Ta okoliczność (tzn. tak długa przerwa) powoduje, że rażąco surowa wydaje się być orzeczona przez Sąd I Instancji kara 1 roku bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Faktem jest, że okolicznością obciążającą oskarżonego jest jego uprzednia karalność również za inne przestępstwa, jednakże w ocenie Sądu powyższe nie może go z góry dyskwalifikować z możliwości skorzystania z dobrodziejstwa, jakim jest warunkowe zawieszenie wykonania kary. Podobny pogląd został wyrażony chociażby w orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r. o sygn. III KK 198/11 opub. w LEX nr 1109319, Biul.PK 2012/1/22-23 LEX 1109319 (...) gdyby faktycznie sam fakt uprzedniej karalności wykluczał w każdym przypadku pozytywną prognozę kryminologiczną, a tym samym stosowanie środków probacyjnych, czy kar wolnościowych, to niezrozumiała byłaby regulacja zawarta w art. 69 § 3 k.k., która wyjątkowo dopuszcza stosowanie

warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności nawet wobec sprawcy skazanego w warunkach recydywy specjalnej wielokrotnej (...).

Prawdą jest, iż warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary nie należy traktować jedynie, jako decyzji, co do wykonania orzeczonej kary, gdyż decyzja w tym przedmiocie jest integralną częścią orzeczenia o karze. Instytucję tą należy traktować jako szczególną formę wymiaru kary - specyficzną karnoprawną reakcję na popełnione przestępstwo. Do warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary, jako szczególnej formy jej wymiaru, stosuje się więc wszystkie zasady sędziowskiego wymiaru kary przewidziane w rozdziale VI kodeksu karnego.

Wychodząc z celów przyświecających ustawodawcy we wprowadzeniu do kodeksu karnego środków probacyjnych, stwierdzić należy, iż podstawowym warunkiem zastosowania dobrodziejstwa z art. 69 § 1 k.k. jest pozytywna prognoza kryminologiczna, będąca wyrazem przekonania sądu o tym, że kara o charakterze nieizolacyjnym będzie wystarczająca dla osiągnięcia wobec sprawcy celów wychowawczych i zapobiegawczych, o których mowa w art. 53 k.k. Przekonanie to zaś bazować musi na ocenie postawy sprawcy, jego właściwościach i warunkach osobistych, dotychczasowego sposobu życia oraz zachowania się po popełnieniu przestępstwa (zob. wyrok SA w Katowicach z 10 lutego 2000 r., II Aka 5/2000, OSA 2001, z. 1, poz. 1, LEX 45299).

Wykładnia art. 69 § 1 i 2 k.k. stanowi konsekwencję traktowania kary nie tylko w kategoriach odpłaty za wyrządzone przestępstwem zło, lecz środka racjonalnej polityki karnej za pomocą którego ma się osiągnąć określone cele, w szczególności zapobiec ponownemu popełnieniu przestępstwa przez danego sprawcę. Cel ten zaś można osiągnąć często nie tylko poprzez surowe karanie za popełnione przestępstwo, a więc zadawanie dolegliwości, ale też poprzez dawanie sprawcy szansy, polegającej na tym, że wyrządzone przez niego zło może być mu darowane w całości lub w części pod warunkiem przestrzegania porządku prawnego i wykonania nałożonych na niego zobowiązań.

Tymczasem wymierzając karę Sąd Rejonowy nie wziął pod uwagę faktu przyznania się oskarżonego do winy. Oczywistym jest, iż nie należy przeceniać tej okoliczności, skoro w/w został ujęty na „gorącym uczynku”. Faktem jest, że oskarżony jest osobą wielokrotnie karaną, co z pewnością jest okolicznością obciążającą, jednakże należy zauważyć, że czyn objęty wyrokiem skazującym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, który spowodował wyczerpanie przez oskarżonego kwalifikacji z art. 178a § 4 k.k. popełniony był prawie 10 lat temu. Jak już wcześniej zostało to podniesione obowiązujący kodeks karny, co do zasady nie wyłącza zastosowania dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia kary w stosunku do osób karanych, czyniąc jedynie wyjątkowym stosowanie tej instytucji wobec recydywistów wielokrotnych (art. 69 § 3 k.k.).

Zdaniem Sądu Okręgowego wobec oskarżonego S. J. należy postawić pozytywną prognozę kryminologiczną albowiem kara o charakterze nieizolacyjnym będzie wystarczająca do powstrzymania oskarżonego od powrotu do przestępstwa.

Powyższe stwierdzenie jest tym bardziej zasadne, jeśli zważyć, iż ocena czy orzeczona kara jest niewspółmierna winna być dokonywane przy uwzględnieniu całokształtu dolegliwości karnej związanej z wykonaniem orzeczenia, zaś czteroletni okres próby winien być czasem wystarczającym do oceny trwałości postawy oskarżonego, a nadto jest on niezbędny do oddziaływania na sprawcę w ramach okresu próby.

Z tego powodu Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że na podstawie art. 69 § 1, 2 i 4 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności zawiesił **na okres próby w wymiarze 4 lat**. Pokreślić należy także to, iż konsekwencją popełnienia czynu przestępnego w okresie próby, może być zarządzenie wykonania wymierzonej kary pozbawienia wolności **w wymiarze 1 roku**, o czym oskarżony nie powinien zapominać.

Nadto na podstawie art. 71 § 1 k.k. Sąd Okręgowy równocześnie wymierzył oskarżonemu S. J. karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych. Kara powyższa ma stanowić realną dolegliwość (ekonomiczną) związaną z wyrokiem, a ponadto zapobiegnie społecznemu odczuciu, iż pozostaje on bezkarny. Kara ta spełni również cele zapobiegawcze i wychowawcze w stosunku do oskarżonego, ale także w

zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, umacniając przekonanie, że zaatakowane przestępstwem dobra są rzeczywiście chronione.

W pozostałej części wyrok, jako słuszny, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. został utrzymany w mocy.

Zaskarżony wyrok nie jest dotknięty wadami, które powinny być brane przez Sąd Odwoławczy z urzędu.

O opłatach za postępowanie odwoławcze Sąd orzekł na podstawie art. 2 ust. 3 i art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.), zaś o pozostałych kosztach procesu na mocy art. 636 § 1 k.p.k.

Koszty procesu w kwocie 70 złotych obejmują opłatę z tytułu kosztów poniesionych za uzyskanie informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego (art. 618 § 1 pkt 10 k.p.k.) oraz z tytułu kosztów doręczeń wezwań i innych pism (art. 618 § 1 pkt 1 k.p.k.). Opłata za kartę karną została ustalona zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie określenia wysokości opłaty za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (Dz. U. 2003 r., Nr 151, poz. 1468 ze zm.). Opłata za każdą kartę karną wynosi 50 złotych. Jeśli chodzi o wskazane koszty doręczeń, zostały one naliczone w oparciu o § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz. U. 2003 r., nr 108, poz. 1026 z późn. zm.) stosownie do którego ryczałt za doręczenie wezwań i innych pism wynosi w każdej instancji w postępowaniu sądowym po 20 zł, niezależnie od liczby doręczonych pism.